

Handläggare
Daniel Björkegren
Telefon: 08-508 24 024**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd

Angående remiss om riktlinjer för övergångar mellan förskola och skola i Stockholms stad från 2013

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner detta remissvar.
2. Omedelbar justering
3. Remissen skickas digitalt till skolroteln e-post: RIV-remissvar@stockholm.se, ange KS diarienummer som namn på ärenderubrik: KS 322-90/2013, och i pappersform till KF/KS kansli, adress: KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 Stockholm.

Kerstin Sandström
StadsdelsdirektörBritt Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Den gäller ett förslag till riktlinjer vid övergång från förskola till skola. Utbildningsförvaltningen har sett ett behov utifrån de förutsättningar som föreligger att ta fram övergripande riktlinjer och lokala handlingsplaner. Förslaget till riktlinjer har tidigare varit ute för remiss. Skärholmens stadsdelsnämnd godkände förvaltningens förslag till svar under sammanträdet den 18 april 2013. Efter denna remissomgång reviderades riktlinjerna och de har nu skickats ut för en andra remissomgång.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att risken är stor att för omfattande dokumentation som riktlinjerna föreslår inte kommer att användas av skolorna. Skärholmens stadsdelsnämnd anser att förskolornas resurser används bättre genom att personalen spenderar tiden i barngrupp, istället för att använda den till

dokumentation som inte används till fullo. Kraven på överlämnande av övergripande och individuell dokumentation i samband med övergång bör tas bort i riktlinjerna, men kan stå kvar som en vägledning. Istället bör fokus ligga på överlämningssamtalet och ett gott samarbete med överlämnande av dokumentation i de fall där skolorna önskar detta.

Bakgrund

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Den gäller ett förslag till riktlinjer vid övergång från förskola till skola.

I Stockholm är det vanligt att barn från samma förskola går vidare till olika skolor och att skolorna får barn från många olika förskolor. Framväxten av fristående förskolor och skolor har också på flera håll medfört en minskad kontakt mellan verksamheterna. Sammantaget har förutsättningarna för att ge alla barn den övergång mellan verksamheterna som styrdokumentet förordar försvårats. Utifrån det har behov av övergripande riktlinjer och lokala handlingsplaner framkommit.

Riktlinjerna är framtagna av enheten för förskolesamordning på utbildningsförvaltningen i samarbete med grundskoleavdelningen, stadsdelsförvaltningarna och med representation från de fristående förskolorna.

I riktlinjerna ges en övergripande bild av hur arbetet med barns övergång ska gå till och vem som ansvarar för de olika delarna. Dessutom ges en beskrivning av vad den lokala handlingsplanen, årsplaneringen och dokumentationen bör innehålla. Exempel på underlag för framtagande av lokala handlingsplaner, för årsplanering och för dokumentation finns med som bilagor.

Förslaget till riktlinjer har tidigare varit ute för remiss. Skärholmens stadsdelsnämnd godkände förvaltningens förslag till svar under sammanträdet den 18 april 2013. Efter denna remissomgång reviderades riktlinjerna och har nu skickats ut för en andra remissomgång.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen Förskola och fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En systematisk och väl förberedd övergång från förskolan till skolan är en viktig del av barnets fortsatta utveckling och lärande. Hur detta arbetssätt kan se ut varierar. Förskoleverksamheten i Skärholmen har tillsammans med skolorna i området utvecklat ett

arbetssätt som på ett effektivt sätt ger barn som börjar i stadsdelens skolor en bra övergång från förskola till skola. Riktlinjerna föreslår en övergripande dokumentation som ska beskriva verksamheten och en individuell dokumentation för varje barn.

Syftet med den övergripande dokumentationen behöver ses över och om det inte går att se nyttan för barnet i övergången mellan förskola och skola bör den tas bort från riktlinjerna. Den övergripande dokumentationen ska beskriva den miljö och verksamhet i vilken barnet befunnit sig. En redovisning av miljö och verksamhet utan en koppling till barnets utveckling ger inget mervärde för barnets kommande skoltid. Den övergripande dokumentationen ska innehålla en omfattande beskrivning av många olika aspekter, faktorer av förskolans verksamhet, arbetssätt och den pedagogiska miljön. Detta är inte förenligt med rekommendationen att den ska vara max två sidor. En sådan dokumentation riskerar att bli schematisk och svår att använda för skolorna på ett sätt som gynnar barnet. Förslaget till den övergripande dokumentationen har inget mervärde för det enskilda barnet i övergången till skolan.

Den individuella dokumentationen är relevant som beskrivning av barnets utveckling. Däremot går det inte att garantera att skolan får ta del av informationen eftersom det är föräldrarna som avgör vad som lämnas vidare. Den extra tid som dokumentationen kräver tas från tiden som förskollärarna har i barngrupp. Skolorna i stadsdelen efterfrågar inte dokumentation för varje enskilt barn eftersom de inte anser att det tillför övergången något. Det finns en risk att den individuella dokumentationen inte kommer att användas av skolorna. Utifrån det anser Skärholmens stadsdelsnämnd att den tiden är bättre använd i barngrupp.

Det finns även en problematik med det förslag som riktlinjerna lämnar gällande möjligheten att slå samman den övergripande och den individuella dokumentationen till en och samma och därefter överlämna den till föräldrarna. Ett sådant tillvägagångssätt kan inte garantera att alla de resurser, främst i form av tid, som läggs ner i dokumentationen kommer att användas i samband med barnens övergång till skolan. Att då göra dokumentationen obligatorisk anser Skärholmens stadsdelsnämnd inte är rätt prioritering av förskolans resurser.

Förskolorna i Skärholmen har tillsammans med skolorna i stadsdelen, under nära tio år, haft en väl fungerande övergång mellan förskola och skola. Vid senaste inspektionen från Skolinspektionen fick arbetssättet som stadsdelen bedrev i samband med övergång inga anmärkningar. Det är ett arbetssätt som lägger större vikt vid mötet mellan barnet, föräldrar, förskola och skola i överlämningssamtal och som inte innefattar den stora andel dokumentation som riktlinjerna kräver. Enligt erfarenhet från detta arbetssätt är det i överlämningssamtalet som den största vinsten ligger, både sett ur effektivitetssynpunkt och för det enskilda barnet. Om skolorna önskar mer dokumentation, till exempel i fall som rör barn i behov av särskilt stöd, får de det av förskolorna. Dokumentation för alla barn är inte nödvändigt för att kunna leverera den övergång till skolan som styrdokumentet förordar. Istället för utökad dokumentation förslår Skärholmens stadsdelsnämnd att riktlinjerna syftar till att säkerställa att varje barn får ett överlämningssamtal tillsammans med föräldrar, förskola och skola oavsett vilken skola barnet ska börja i. Överlämnande av dokumentation bör ske i de fall där skolorna önskar detta och föräldrarna samtycker. För tillfället är skrivningen i förslaget till riktlinjer att föräldrarna ”ska så långt som det är möjligt erbjudas ett överlämningssamtal där både förskola och skola deltar”. Skärholmens stadsdelsnämnd önskar att se en större vikt på överlämningssamtalet och att dess betydelse framhålls tydligare i riktlinjerna.

Risken är stor att för omfattande dokumentation inte kommer att användas av skolorna. Skärholmens stadsdelsnämnd anser att förskolornas resurser används bättre genom att personalen spenderar den i barngrupp, istället för ägna tiden åt dokumentation som inte används till fullo. Kraven på överlämnande av övergripande och individuell dokumentation i samband med övergång bör tas bort i riktlinjerna, men kan stå kvar som en vägledning. Istället bör fokus ligga på överlämningssamtalet och ett gott samarbete med överlämnande av dokumentation i de fall där skolorna önskar detta.

Bilagor

- 1 Riktlinjer för övergångar mellan förskola och skola i Stockholms stad 2013.